

ผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังมักจะมีอาการหายใจเหนื่อยหอบ การฟื้นฟูสมรรถภาพปอด เป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้ป่วยสามารถควบคุมอาการของโรคได้ และชะลอความรุนแรงของโรค การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาผลของการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแบบทั่วไปและแบบประยุกต์ต่อสมรรถภาพการทำงานของปอดและความสามารถในการทำกิจกรรมของผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้เป็นผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังที่มารับการรักษาที่คลินิกโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลเวียงเชียงใหม่ และได้รับการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 30 ราย และใช้วิธีการสุ่มแบบง่ายแบ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแบบทั่วไป 15 ราย และกลุ่มที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแบบประยุกต์ 15 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบบันทึกการวัดสมรรถภาพการทำงานของปอด 3) โปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแบบทั่วไป 4) โปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแบบประยุกต์ 5) คู่มือการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแบบทั่วไป 6) คู่มือการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแบบประยุกต์ และ 7) แบบบันทึกการออกกำลังกายสำหรับผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเมื่อมีการวัดซ้ำ และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวเมื่อมีการวัดซ้ำ

ผลการศึกษาพบว่า

1. การฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแบบประยุกต์ในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังไม่ทำให้สมรรถภาพการทำงานของปอด ต่างจากกลุ่มที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแบบทั่วไป
2. การฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแบบประยุกต์ในผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังไม่ทำให้ความสามารถในการทำกิจกรรม ต่างจากกลุ่มที่ได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแบบทั่วไป

อย่างไรก็ตามผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การฟื้นฟูสมรรถภาพปอดทั้งแบบทั่วไปและแบบประยุกต์ ส่งผลให้สมรรถภาพการทำงานของปอด และความสามารถในการทำกิจกรรมของผู้ป่วยเพิ่มขึ้น ดังนั้นผลการศึกษาในครั้งนี้จึงเสนอแนะให้นำโปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแบบทั่วไป และโปรแกรมการฟื้นฟูสมรรถภาพปอดแบบประยุกต์ไปใช้เป็นทางเลือก ในการแนะนำผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังแต่ละรายตามความเหมาะสม

Chronic obstructive pulmonary disease patients (COPD) usually experience dyspnea. Pulmonary rehabilitation is a means to control symptoms and decelerate the severity of disease. This experimental research aimed to examine the effects of general and applied pulmonary rehabilitation on pulmonary function and functional capacity among chronic obstructive pulmonary disease patients. Purposive sampling was employed to enroll 30 patients who attended the chronic obstructive pulmonary disease clinic, Out-Patient Department, Wiang Chiang Rung hospital. The patients were randomly selected to either general pulmonary rehabilitation or applied pulmonary rehabilitation group, 15 in each group. Research instruments composed of 1) Demographic Data Recording form, 2) Pulmonary Function Test Recording form, 3) General Pulmonary Rehabilitation program, 4) Applied Pulmonary Rehabilitation program, 5) Hand-book for general pulmonary rehabilitation, 6) Hand-book for applied pulmonary rehabilitation, and 7) Exercise log book. Data were analyzed by using descriptive statistics, two-way repeated measured analysis of variance and one-way repeated measured analysis of variance.

The results revealed that:

1. There was no statistical difference of pulmonary function between those who participated in general or applied pulmonary rehabilitation program.
2. There was no statistical difference of functional capacity between those who participated in general or applied pulmonary rehabilitation program.

However, the results of this study indicated that pulmonary function and functional capacity can be improved by either general or applied pulmonary rehabilitation program. Therefore, general or applied pulmonary rehabilitation program is suggested as an option for chronic obstructive pulmonary disease patients individually and appropriately.